

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 lipca 1962 r.

w sprawie zasad i trybu przejmowania nieruchomości rolnych na własność Państwa za zaległe należności scalone.

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postępowanie o przymusowe przejęcie na własność Państwa nieruchomości rolnej na podstawie art. 31 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166), zwanej dalej „ustawą”, może być wszczęte tylko w stosunku do dłużników, którzy posiadają zaległości w należnościach scalonych na podstawie art. 32 tej ustawy.

§ 2. 1. Postępowanie o przejęcie nieruchomości w całości lub w części wszczyna się na podstawie uchwały prezydium powiatowej rady narodowej po zasięgnięciu opinii komisji finansowo-budżetowej tej rady oraz opinii prezydium rady narodowej bezpośrednio niższego stopnia.

2. Gdy podlegające przejęciu gospodarstwo rolne jest własnością lub współwłasnością osób małoletnich lub ubezwłasnowolnionych, prezydium powiatowej rady narodowej przed powzięciem uchwały powinno wysłuchać rodziców lub opiekuna oraz zawiadomić o zamierzonym przejęciu nieruchomości sąd właściwy dla spraw opiekuńczych.

3. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej może sobie zastrzec przedstawienie do wglądu uchwał prezydiów powiatowych rad narodowych w sprawie wszczęcia postępowania o przejęcie nieruchomości przed przystąpieniem do ich wykonania.

§ 3. 1. Organ finansowy na podstawie uchwały prezydium powiatowej rady narodowej wzywa dłużnika do uregu-

lowania należności scalonych w terminie tygodniowym od dnia doręczenia wezwania pod rygorem wystąpienia do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o przejęcie na własność Państwa nieruchomości rolnej dłużnika.

2. Jeżeli uchwała prezydium rady narodowej dotyczy przejęcia części nieruchomości, organ finansowy wezwie dłużnika, aby w terminie tygodniowym od dnia doręczenia wezwania wypowiedział się, która część nieruchomości ma być przejęta. Jeżeli organ finansowy nie uzgodni z dłużnikiem, jaka część nieruchomości ma być przejęta, albo gdy dłużnik nie wypowie się w oznaczonym terminie, decyzją w tej sprawie wyda prezydium rady narodowej, kierując się względami prawidłowej gospodarki.

3. Jeżeli uchwała prezydium rady narodowej dotyczy przejęcia całości nieruchomości, a dłużnik oprócz należności scalonych posiada także zadłużenie w należnościach, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy, organ finansowy uprzedzi dłużnika, że w razie przejęcia nieruchomości wszystkie te należności będą potrącone z ewentualnego odszkodowania.

§ 4. 1. Jeżeli dłużnik nie zapłaci należności scalonych w terminie (§ 3) lub nie zgłosi w tym terminie wniosku o przejęcie nieruchomości w zagospodarowanie albo na własność Państwa stosownie do działu I ustawy lub jeżeli jego wnioski w tej sprawie nie został uwzględniony (art. 31 ust. 2 ustawy), organ finansowy występuje do sądu powiatowego z wnioskiem o wydanie przez sąd postanowienia o przejęciu na własność Państwa nieruchomości lub jej części.

2. Do wniosku organ finansowy dołącza wykaz ustalonych należności scalonych, odpis uchwały prezydium rady narodowej w sprawie wszczęcia postępowania o przejęcie nieruchomości i poświadczony odpis z księgi wieczystej stwierdzający prawo własności nieruchomości oraz istniejące na nieruchomości obciążenia. Jeżeli nieruchomość

nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, do wniosku należy dołączyć odpis dokumentu ze zbioru dokumentów, stwierdzającego prawo własności nieruchomości, poświadczony przez właściwy sąd powiatowy z zaznaczeniem, że według stanu dokumentów stwierdza się prawo własności nieruchomości na dzień wydania odpisu. W razie braku także zbioru dokumentów organ finansowy dołączy do wniosku zaświadczenie właściwego sądu powiatowego, że nie stwierdzono, aby nieruchomość miała urzędzoną księgę wieczystą lub aby był prowadzony dla niej zbiór dokumentów, oraz wyciąg z ksiąg ewidencji gruntów i budynków lub w braku ewidencji — zaświadczenie biura gromadzkiej rady narodowej (właściwego organu administracji prezydium miejskiej rady narodowej — rady narodowej osiedla) stwierdzające, w czym posiadaniu znajduje się nieruchomość.

3. Zaświadczenie biura gromadzkiej rady narodowej stwierdzające, w czym posiadaniu znajduje się nieruchomość, należy dołączyć także w przypadkach, gdy nieruchomość znajduje się w posiadaniu osoby nie ujawnionej jako właściciel w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów.

4. Po wysłaniu do sądu wniosku o przejęcie nieruchomości rolnej, organ finansowy ogłasza o tym w sposób przyjęty w danej miejscowości, w szczególności przez wywieszenie odpowiedniego obwieszczenia w siedzibie prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej miejsca położenia nieruchomości.

§ 5. Przejęcie nieruchomości rolnej na własność Państwa uprawnia właściwy organ administracji państwowej do wypowiedzenia wszelkich dotyczących przejętej nieruchomości umów najmu lub dzierżawy. Gdy umowa najmu lub dzierżawy została zawarta przed dniem wysłania do sądu wniosku o przejęcie nieruchomości, wypowiedzenie najmu może nastąpić na początek pierwszego kwartału po przejęciu nieruchomości ze skutkiem na koniec tego kwartału, a wypowiedzenie umowy dzierżawy — przed rozpoczęciem roku dzierżawnego ze skutkiem na koniec tego roku; umowa dzierżawy może być przedłużona, jeżeli dzierżawca poczynił nakłady inwestycyjne. W innych przypadkach umowy najmu lub dzierżawy mogą być wypowiedziane w terminie ustalonym przez właściwy organ.

§ 6. 1. Państwo przejmuje nieruchomość w stanie wolnym od jakichkolwiek obciążeń na rzecz wierzycieli z wyjątkiem służebności gruntowych, których utrzymanie w mocy zostanie uznane za niezbędne, oraz obciążeń wynikających z przepisów prawa wodnego. O uznaniu służebności gruntowych za niezbędne orzeka właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Użytkownik nieruchomości korzysta z praw przysługujących dzierżawcy (§ 5), jeżeli umowa użytkowania została zawarta przed dniem wysłania do sądu wniosku o przejęcie nieruchomości.

§ 7. 1. W razie przejęcia na własność Państwa całej nieruchomości rolnej dłużnika, długi hipoteczne i inne obciążenia nieruchomości ustanowione przed podjęciem uchwały przez prezydium powiatowej rady narodowej w sprawie wszczęcia postępowania o przejęcie nieruchomości podlegają zaspokojeniu z odszkodowania, przyznanego przez sąd w myśl art. 34 ust. 2 ustawy. Kwotę tego odszkodowania wpłaca organ finansowy do depozytu sądu.

2. W przypadku gdy dłużnik jest właścicielem innej nieruchomości, długi hipoteczne i inne obciążenia przejętej

nieruchomości w zakresie, w jakim nie zostały zaspokojone z sumy odszkodowania, podlegają przeniesieniu na inną nieruchomość dłużnika, jeżeli odpowiada on osobiście za obciążenia przejętej nieruchomości. Przeniesienie następuje na wniosek wierzyciela, zgłoszony w sądzie powiatowym właściwym ze względu na miejsce położenia nieruchomości, na którą długi i obciążenia mają być przeniesione. Przeniesione długi hipoteczne i inne obciążenia podlegają wpisowi do księgi wieczystej tej nieruchomości z zachowaniem dotychczasowej kolejności, lecz po wpisach dokonanych już w tej księdze.

§ 8. W przypadkach, o których mowa w § 7 ust. 1, sąd dokonuje podziału między wierzycieli kwoty odszkodowania stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego o podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości i po zaspokojeniu wierzycieli resztę odszkodowania wypłaca dłużnikowi. Jeżeli jednak podlegająca wypłacie reszta przewyższa 6.000 zł, sąd przekazuje tę resztę organowi finansowemu, który wypłaca ją dłużnikowi w ratach rocznych po 6.000 zł.

§ 9. 1. W razie przejęcia na własność Państwa całej nieruchomości rolnej, Państwo przejmuje obowiązek zaspokojenia obciążeń korzystających z pierwszeństwa zaspokojenia przed zobowiązaniami podatkowymi, jeżeli obciążenia te nie zostały przeniesione na inną nieruchomość (§ 7 ust. 2) lub nie zostały zaspokojone w trybie przepisu § 8.

2. Jeżeli nieruchomość przejęta w całości na własność Państwa obciążona była przed powstaniem zaległości ciężarami realnymi lub prawami użytkowania albo zamieszkania, stwierdzonymi aktem notarialnym i obciążenia te nie zostały uregulowane w trybie przepisu § 8, Państwo może wypłacić odpowiednie odszkodowanie lub w inny sposób zaspokoić te prawa, lecz tylko w tym przypadku, gdy osoba uprawniona nie ma środków utrzymania, a były właściciel przejętej nieruchomości nie ma możliwości zaspokojenia tych ciężarów i praw. Decyzję w sprawie zaspokojenia tych ciężarów i praw oraz sposobu ich zaspokojenia podejmuje prezydium powiatowej rady narodowej po zbadaniu stanu materialnego osób zainteresowanych.

§ 10. 1. Po wykonaniu postanowienia sądu o przejęciu nieruchomości na własność Państwa należności scalone oraz należności, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy, podlegają odpisaniu. Zadłużenia właściciela nieruchomości z tytułu niescalonych opłat melioracyjnych oraz inne zadłużenia na rzecz spółki wodnej podlegają umorzeniu.

2. Organ finansowy dokonuje odpisu należności scalonych i zawiadamia o tym dłużnika. Ponadto organ finansowy zawiadamia o przejęciu nieruchomości wierzycieli należności, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy, w celu dokonania przez nich odpisu tych należności.

§ 11. Przepisy rozporządzenia dotyczące prezydiów powiatowych rad narodowych stosuje się odpowiednio do prezydiów rad narodowych miast stanowiących powiaty oraz do prezydiów dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw.

§ 12. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrom Finansów i Rolnictwa.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz